

► Hartenstein, Hemelse Berg, Lage Oorsprong en Pietersberg

Landgoederen wachten op kus

Het zijn slapende schoonheden, de vier Oosterbeekse landgoederen. Hun wacht een fraaie toekomst. Als ze wakker gekust zijn.

Suzanne de Winter
Oosterbeek

Vier natuurlijke schoonheden op de helling van Oosterbeek liggen klaar om wakker gekust te worden. En als ze straks wakker zijn, wat voor toekomst gaan de landgoederen Hartenstein, Hemelse Berg, Lage Oorsprong en Pietersberg dan tegemoet?

Op die vraag gaat het project Landgoederen op de helling antwoord geven. „Dat is ambitieus”, beaamt Jan van IJzendoorn van stichting Ruimte Denken. „Omdat die landgoederen toch een beetje van iedereen zijn. In het dorp leven er allerlei ideeën over.”

De insteek van het project is dat iedereen zijn zegje moet kunnen doen over de toekomst van landgoederen, die tegen elkaar aan liggen. Door deze aanpak is Landgoederen op de helling een bewerkelijk project met veel publieksbijeenkomsten en tussenstappen. Behalve een toekomstvisie moet het project ook, in overleg met de gemeente Renkum, met oplossingen komen voor de voormalige Reijngamavo aan de Talsmalaan. Als het hele pakket klaar is, mei volgend jaar, is voor grondeigenaren, pachters, bewoners en maatschappelijke organisaties in het landgoederengebied duidelijk welke kant het op moet.

Stichting Ruimte Denken, Vrienden van Park Hartenstein en Dorpsbelang Oosterbeek hebben de regie. „We willen vooral niet te snel trech-



▲ Jan van IJzendoorn (links) en Frans Welsch zijn betrokken bij het Oosterbeekse project Landgoederen op de helling. FOTO ERIC VAN T'HELLENAAR

teren”, zegt Van IJzendoorn. Dus niet te snel de input terugbrengen naar één kansrijk plan, maar zo lang mogelijk met alle suggesties blijven spelen.”

Dat gaat voorspoedig, zegt Frans Welsch, voorzitter van Vrienden van Park Hartenstein. De ontwerp-ateliers, waarbij belangstellenden een vroege herfstwandeling maakten in het gebied, zijn goed bezocht. In de buitenlucht kwamen de creatieve processen goed op gang. „We merkten dat veel deelnemers niet gewend zijn om na te denken over een landschap dat door mensenhanden is gemaakt”, zegt Van IJzendoorn. „Wat zichtlijnen zijn, is bijvoorbeeld niet zo bekend. Die lijnen zijn soms al een eeuw geleden bedacht door een beroemde ontwerper. Dus als je

ervoor kiest om ze te behouden, zul je flink moeten snoeien en kappen. En openbaar groen kappen, dat ligt altijd erg gevoelig.”

Landgoederen op de helling heeft drie modellen ontworpen, op basis van alles wat er tot nu toe gezegd is. Het eerste model is de gebieden als één landgoed laten voortbestaan. „Met verschillende eigenaren zou dat een uitdaging zijn”, zegt Van IJzendoorn. Voor het beheer kun je volgens Welsch denken aan een nieuwe overkoepelende vereniging.

Het tweede model schetst de landgoederen als een park voor dorpsnatuur, met een watertuin, een speeltuin en een natuurtuin. Het derde model schetst de kansen als een cultuurpark, ingeklemd tussen het Airborne Museum en ZOOM, het cen-

trum voor landschap, kunst en cultuur dat in de Westerbouwing moet komen.

Het cultuurmodel zal de kunstenaars die een atelier hebben in de Reijngamavo als muziek in de oren klinken, vermoeden ze. „Als we het cultuurmodel willen, kunnen we kijken of de kunstenaars ergens op het terrein kunnen verblijven”, zegt Welsch.

Als er woningen gebouwd worden op de plek van de Reijngamavo, dan is het volgens Welsch en IJzendoorn belangrijk dat de bebouwing een open karakter krijgt. Nu blokkeert de mavo het zicht op en de toegang naar de landgoederen. Een opening daar zou prachtig zijn, besluiten ze.

■ landgoederenopdehelling.nl

“We willen vooral niet te snel trech-

—Jan van IJzendoorn

